

SWOT-3 analýza potřeb vzdělávání škol v území SO ORP Rokycany pro období do roku 2028

verze 1.0, XII. 2024

**Projekt: Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Rokycany IV.
číslo projektu: č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008337**

Příjemce/nositel projektu MAP: Město Rokycany

Zpracoval: Město Rokycany, realizační tým projektu MAP IV.

Schváleno: Řídící výbor MAP IV. dne 18.12.2024

INFORMACE O PRŮBĚHU AKTUALIZACE SWOT-3 ANALÝZY POTŘEB VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOL V ÚZEMÍ SO ORP ROKYCANY PRO OBDOBÍ DO ROKU 2028

Dokument **SWOT-3 analýza potřeb vzdělávání škol v území SO ORP Rokycany pro období do roku 2028** (dále jen „SWOT-3 analýza“) je sestaven pro potřeby realizace projektu s názvem „Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Rokycany IV.“, reg. č. projektu CZ.02.02.XX/00/23_017/0008337 (dále jen „MAP IV.“), Operační program Jan Amos Komenský (OP JAK), který je na území SO ORP Rokycany realizován v období od 1. 12. 2023 do 31.12. 2025. Zpracování předloženého dokumentu vychází z metodické dokumentace MAP¹ k [Výzvě č. 02_23_017 Akční plánování v území – MAP](#) a vlastního procesu místního akčního plánování v území SO ORP Rokycany, který zde probíhá od roku 2016.

Je výsledkem plnění Podaktivity 3.8. Místní akční plánování (odst. A/2 Revize analýzy stavu a potřeb - SWOT-analýz), jedná se o dílčí výstup pro kompletní aktualizaci analytické i strategické části územní strategie MAP, konkrétně dokumentu „Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro správní území obce s rozšířenou působností Rokycany, verze 5.0“, který bude jako celistvý dokument předkládán k projednání a schválení ŘV MAP v průběhu roku 2025, a to v návaznosti na postupy uvedené v metodické dokumentaci MAP k Výzvě č. 02_23_017 Akční plánování v území – MAP.

SWOT analýza patří k nejčastěji používaným technikám pro hodnocení faktorů ovlivňujících úspěšnost projektu. V tomto případě je využita jako situační analýza v oblasti vzdělávání pro potřeby strategického plánování a řízení ve školách a školských zařízeních v území SO ORP Rokycany. Samotná zkratka SWOT je odvozena od anglických názvů skupin, do kterých se faktory rozdělují. Pro přehlednost se faktory zapisují do matice nebo grafu.

S – strengths – silné stránky:

Interní pozitivní faktory, které území MAP vlastní nebo vykazuje.

W – weaknesses – slabé stránky:

Interní negativní faktory, které mohou brzdit rozvoj území MAP nebo projektu.

O – opportunities – příležitosti:

Externí pozitivní faktory, které území MAP může využít k růstu nebo zlepšení stávající situace.

T – threats – hrozby:

Externí negativní faktory, které mohou ohrozit fungování nebo růst území MAP nebo projektu.

Obecně lze silné a slabé stránky definovat jako faktory, které lze změnit či ovlivnit jejich vývoj s tím, že se jedná o faktory vycházející z vnitřního prostředí škol. Příležitosti a hrozby (vnější prostředí) se ovlivnit příliš nedají, je možné se jim přizpůsobit a je nutné je brát v úvahu při přípravě individuálních strategických plánů rozvoje školy. Není možné, aby jeden identifikovaný faktor byl zároveň silnou a slabou stránkou nebo příležitostí a hrozbou. V rámci projektů MAP je zpracovávána tzv. SWOT-3 analýza, která obsahuje minimálně 3 slabé stránky, 3 silné stránky,

¹ Pravidla pro žadatele a příjemce specifická část-Výzva akční plánování v území – MAP, č. 02_23_017, OP JAK.

3 ohrožení a 3 příležitosti, které jsou pro území prioritní, klíčová k řešení ve vymezeném časovém období, pro kterou je SWOT-3 zpracována.

Analýza SWOT-3 má smysl pouze v případě, že z ní získané výsledky budou dále využívány, a to v podobě navazujících opatření, která vyplývají z definovaných strategií – v návaznosti na projekt MAP IV. se jedná o dokument „Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro správní území obce s rozšířenou působností Rokycany, verze 5.0“, který bude definovat priority, strategické cíle a návazná opatření ve formě akčních plánů pro časové období školních let: 2025/2026, 2026/2027 a 2027/2028.

Předložená aktualizace SWOT-3 analýzy reflektuje tedy potřeby škol a směr budoucích intervencí regionálního školství v území SO ORP Rokycany v letech 2024–2028 a bude podkladovým materiálem pro tvorbu těchto Ročních akčních plánů:

- Roční akční plán VII., který bude zpracován pro období školního roku 2025/2026, tj. na období od 1.9.2025 do 31.8.2026.
- Roční akční plán VIII., který bude zpracován pro období školního roku 2026/2027, tj. na období od 1.9.2026 do 31.8.2027.
- Roční akční plán IX., který bude zpracován pro období školního roku 2027/2028, tj. na období od 1.9.2027 do 31.8.2028.

Poslední aktualizace SWOT-3 analýzy pro časové období do roku 2025 proběhla v 1. pololetí roku 2023 v rámci předchozího projektu MAP III.² a následně byla i tato aktualizace dne 20.9.2023 schválena ŘV MAP. V průběhu 2. pololetí roku 2024 provedli členové Pracovních skupin projektu MAP IV. revizi stávající SWOT-3 a definovali hlavní priority, potřeby a problémové oblasti k řešení v období do roku 2028, tj. s promítnutím do výše zmíněných RAP VII., RAP VIII. a RAP IX. Revize SWOT-3 byla provedena členy Pracovních skupin na základě aktualizovaných analytických informací o území ORP Rokycany, školách a školských zařízeních, subjektech zájmového a neformálního vzdělávání, z informací o stavu jejich investičních potřeb, dále pak z informací uvedených ve zprávách ČŠI o aktuálním stavu gramotností a kompetencí, stavu inkluзивity a rovných příležitostí ve vzdělávání, indexů vzdělávací neúspěšnosti, průzkumů ČŠI/PISA/TALIS, z analýz a dostupných výsledků šetření organizace PAQ Research, MŠMT ČR, projektu IPs „DaTa“ a veřejně dostupných dat a analýz na portále <https://www.edu.cz/>.

V předložené revizi SWOT-3 analýzy s časových výhledem do roku 2028 dochází k celkové úpravě struktury zpracovávaných témat, kdy byla zapracována a reflektována povinná, průřezová a doplňková témata dle Pravidel pro žadatele a příjemce specifická část-Výzva akční plánování v území – MAP, č. 02 23 017, OP JAK, podaktivita 3.8 - Místní akční plánování, jedná se o tato:

povinně volitelná témata: *podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí, rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním znevýhodněním a jiným znevýhodněním a podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů;*

² Projekt MAP III. – Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Rokycany III., reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022981.“ byl v území ORP realizován v období od 1.9.2022 do 30.11.2023.

průřezová témata: *proměna obsahu a způsobu vzdělávání v souladu se Strategií 2030+, podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání, digitální kompetence k celoživotnímu učení, snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání, spolupráce MŠ-ZŠ, ZŠ-SŠ;*

a doplňková, volitelná témata: *rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, výchova k udržitelnému rozvoji, mediální gramotnost a kritické myšlení, rozvoj kompetencí dětí a žáků k aktivnímu používání cizího jazyka, rozvoj českého jazyka u dětí a žáků s jeho nedostatečnou znalostí, rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí, mezigenerační soužití a wellbeing.*

Změna struktury zpracovávaných témat SWOT-3 analýzy má za následek tyto konkrétní dílčí úpravy:

➤ **celkem 19** problémových oblastí identifikovaných v revizi 3.0 pro období do roku 2025 ze dne 20.9.2023 **bylo seskupeno, přejmenováno a přeformulováno do 11 nových témat/prioritních oblastí v návaznosti na platná metodická pravidla k realizaci projektů MAP IV. pro období do roku 2028³.** Problémové oblasti jsou zpracovány společně pro předškolní i základní vzdělávání, již nejsou odděleny. Zcela nově jsou zpracována tato 4 témata:

- 1) *Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů*
- 2) *Mediální gramotnost*
- 3) *Rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí, mezigenerační soužití*
- 4) *Wellbeing (duševní zdraví dětí, žáků a pedagogů)*

Provedené změny zachycují v detailu následující tabulkové přehledy:

Tabulka 1 Priority MŠ/ZŠ SWOT-3, verze 3.0 ze dne 20.9.2023 - Problémové oblasti identifikované pro MŠ a ZŠ pro období do roku 2025 – byly revidovány – přeformulovány, seskupeny do struktury uvedené v tabulce 2.

Oblast	Značení 1/xx	Téma
Předškolní vzdělávání a výchova	1	Podpora rozvoje matematické pregramotnosti v předškolních zařízeních
	2	Podpora rovných příležitostí a rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání v předškolních zařízeních
	3	Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti v předškolních zařízeních
	4	Podpora polytechnického vzdělávání v předškolních zařízeních
	5	Podpora digitální gramotnosti v předškolních zařízeních
	6	Podpora kompetencí k podnikavosti a iniciativě v předškolních zařízeních
	7	Podpora sociálních a občanských dovedností v předškolních zařízeních
	8	Rozvoj infrastruktury mateřských škol, vč. rekonstrukcí a vybavení
Oblast	Značení 2/xx	Téma
Základní Vzdělávání a výchova	1	Podpora rozvoje matematické gramotnosti
	2	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti
	3	Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka

³ Pravidla pro žadatele a příjemce specifická část-Výzva akční plánování v území – MAP, č. 02_23_017, OP JAK.

	4	Rovné příležitosti a rozvoj kvalitního inkluzivního vzdělávání v ZŠ
	5	Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků
	6	Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání
	7	Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků v ZŠ
	8	Kariérové poradenství v základních školách
	9	Investice do rozvoje kapacit základních škol
	10	Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
Oblast	Značení 3/xx	Téma
Společné téma pro Předškolní i Základní vzdělávání a výchovu	1	Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Tabulka 2 Předložená REVIZE pro období do roku 2028 - Priority MŠ/ZŠ SWOT-3 verze 1.0 - Problémové oblasti identifikované pro MŠ a ZŠ pro období do roku 2028

Oblast	Značení	Téma	Vysvětlivka k provedené úpravě
Společné téma pro Předškolní i Základní vzdělávání a výchovu	1	Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí	alternativně bylo téma zpracováno ve verzi SWOT-3 pro období do roku 2025, verze 3.0
	2	Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním	alternativně bylo téma zpracováno ve verzi SWOT-3 pro období do roku 2025, verze 3.0
	3	Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů	zcela nově začleněné téma v rámci revize
	4	Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků	alternativně bylo téma zpracováno ve verzi SWOT-3 pro období do roku 2025, verze 3.0
	5	Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání	alternativně bylo téma zpracováno ve verzi SWOT-3 pro období do roku 2025, verze 3.0
	6	Výchova k udržitelnému rozvoji – zahrnuje EVVO, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků	alternativně bylo téma zpracováno ve verzi SWOT-3 pro období do roku 2025, verze 3.0
	7	Mediální gramotnost	zcela nově začleněné téma v rámci revize
	8	Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	alternativně bylo téma zpracováno ve verzi SWOT-3 pro období do roku 2025, verze 3.0
	9	Rozvoj českého jazyka u dětí a žáků s jeho nedostatečnou znalostí	alternativně bylo téma zpracováno ve verzi SWOT-3 pro období do roku 2025, verze 3.0
	10	Rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí, mezigenerační soužití	zcela nově začleněné téma v rámci revize
	11	Wellbeing (duševní zdraví dětí, žáků a pedagogů)	zcela nově začleněné téma v rámci revize

Revize SWOT-3 pro období do roku 2028 byla Pracovními skupinami MAP IV. principem komunitního projednávání revidována a dokončena v průběhu 2. pololetí roku 2024 s možností připomínkování všech aktérů vzdělávání působících v území ORP Rokycany, včetně dotčené veřejnosti MAP. Připomínkové řízení proběhlo v období od 25.11.2024 do 10.12.2024. Revize

SWOT-3 pro období do roku 2028 byla uveřejněna na webových stránkách projektu MAP IV.
<https://www.rokycany.mapplzensko.cz/>.

K projednání a schválení ŘV MAP je revize ve formě dokumentu „*SWOT-3 analýza potřeb vzdělávání škol v území SO ORP Rokycany pro období do roku 2028*“ předložena v termínu 16.12.2024 - 18.12.2024 (jednání per rollam).

Jedná se v pořadí o čtvrtou revizi SWOT za dobu trvání projektů MAP v území SO ORP Rokycany.

SWOT-3 ANALÝZA POTŘEB VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOL V ÚZEMÍ SO ORP ROKYCANY PRO OBDOBÍ DO ROKU 2028

1. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- <u>Pedagogický pracovník (PP)</u>: vedení škol podporuje implementaci moderních metod a pomůcek do výuky a motivuje PP, PP většiny škol jsou aktivní ve využívání moderních didaktických forem výuky. Je dostatečný počet kvalifikovaných PP. Aktivní postoj PP k sebevzdělávání, zájem o moderní didaktické metody. Dobrá úroveň práce s mediální technikou a její využívání při pedagogické práci.- <u>Pedagogický proces, výuka</u>: využívání technologií ve výuce (digitální nástroje, interaktivní tabule, aplikace, robotické pomůcky, multimediální prezentace), využívání her a simulací jako prostředek pro aktivní učení. Projektové učení a další moderní metody jsou pro děti/žáky zajímavé a prakticky použitelné. Ve většině škol je realizována individualizovaná výuka – přizpůsobení potřebám jednotlivých dětí/žáků. Každý žák má možnost zapojit se do vzdělávání podle svých možností, moderní náhled na výuku, rozvoj veškerých kognitivních schopností u žáků. Většina škol využívá kooperativní práce, spolupráce mezi žáky ve výuce. Rozvíjení podpory matematické a čtenářské gramotnosti u dětí předškolního věku. Využívání projektové i badatelské výuky. Realizace výuky venku v kombinaci se zapojením moderních didaktických metod. Spolupráce s partnery – realizace akcí, výukové programy.- <u>Finanční zdroje</u>: aktivní využívání dotačních titulů na pořízení nových moderních pomůcek, zdroje IROP, OP JAK, aj.	<ul style="list-style-type: none">- Chuť pedagogů zapojit se do novinek ve vzdělávacím procesu – začíná převládat nezájem vybočit ze zavedených osvědčených metod, občasná nízká digitální gramotnost PP, nezájem ze strany některých pedagogů dále se rozvíjet díky velkému časovému přetížení a celkové únavě.- Nesdílení zkušeností s moderními metodami a pomůckami s ostatními PP z jiných škol v území ORP, neúčast PP na odborných seminářích pro podporu výuky polytechniky, podnikavosti, na seminářích pro matematickou a čtenářskou gramotnost.- ZŠ vnímají jako náročné efektivní řízení skupinové práce, spolupráce mezi žáky, aktivizace žáka – někteří žáci se nezapojí, ani nemají zájem, chybějící motivace.
O – příležitosti	T – Hrozby
<ul style="list-style-type: none">- Podpora vzájemného sdílení mezi ZŠ a MŠ k zavádění, využívání a rozvoji moderních metod a využívání pomůcek, společné akce na podporu gramotností mezi ZŠ a MŠ, využívání moderních technologií, e-learningu, projektového vyučování při výuce napříč gramotnostmi.- Zvyšování odborných znalostí a dovedností u PP pro využívání moderních didaktických	<ul style="list-style-type: none">- Časové možnosti PP k účasti na vzdělávacích aktivitách – vysoká vytíženost, náročnost přípravy zavedení nových moderních metod do výuky.- Zastarávání a rychlé opotřebení majetku a vybavení – nestabilní finanční podpora na systematickou obnovu.- Nedostatek finančních zdrojů pro implementaci moderních forem do výuky – materiální

<p>forem vzdělávání a pomůcek napříč gramotnostmi (účast na odborných seminářích napříč gramotnostmi), profesní posuny PP, vzdělávací akce na klíč pro učitelé sbory, rozvoj spolupráce s organizacemi pro neformální vzdělávání – získávání nových perspektiv a metod od odborníků z praxe.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využívání dotačních titulů na pořízení moderních pomůcek a vybavení napříč gramotnostmi, realizaci kroužků, soutěží, projektů pro žáky a děti, věnovat se podpoře dětí z marginalizovaných skupin a ze sociálně znevýhodněného prostředí – zdroje OP JAK, dotační tituly v gesci MŠMT, MZD - dostupnost finanční podpory pro všechny školy v území. 	<p>vybavení, pomůcky, technologie, učebny konektivita – zejména u neplných škol, nebo jsou pouze dotačně a účelově vázané.</p>
--	--

2. Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - <u>Pedagogický proces-výchovně vzdělávací proces:</u> Zkušenost s prací asistenta pedagoga a školního asistenta v MŠ i ZŠ, schopnost pedagogů přizpůsobit se změnám, využívání možnosti aplikace individuálních vzdělávacích plánů, systém hodnocení a sebehodnocení, využívání interních elektronických systémů ke sdílení informací – klasifikace, plán práce apod., fungující systém vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných i dětí ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí. - Rozvinutá vzájemná spolupráce aktérů podílejících se na výchovně vzdělávacím procesu: PPP, SPC, NNO a spolky na území ORP, síťování, partnerství a dobré vztahy škol v území ORP. - Intenzivní využívání finanční podpory dotací v dané oblasti (národní, krajské, evropské – Šablony OP JAK) školami v území ORP – vybavení škol moderními výukovými pomůckami a speciálními vzdělávacími pomůckami, vzdělávání pedagogů, aj. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Pedagog a výuka:</u> Učitelé nemají dostatečný prostor a časové možnosti, aby se věnovali individuálně žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, diferencovaná výuka klade velké nároky na přípravu pedagoga – žáci s OMJ, sociální znevýhodnění, IVP, aj., Stále je nezbytné rozvíjet vzdělávání pedagogů v dané oblasti, nedostatečná míra koordinace práce se žáky se SVP. Vysoké počty žáků ve třídách a velká koncentrace dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí v některých třídách škol, nedostatek kvalifikovaných pedagogů v oblasti speciálního školství a jejich nízká míra finančního ohodnocení. - Technická infrastruktura a materiální vybavenost škol: některé školy stále nejsou bezbariérové, zastaralé a nefunkční vnitřní vybavení některých škol, často chybí vnitřní i venkovní prostory pro odpočinek a relaxaci vč. vybavení a pomůcek, chybějící zázemí pro školní poradenský/pedagogický tým, nevyhovující ostatní prostory v některých školách (jídelna, družina), shodně tak rychlé zastarávání vybavení a pomůcek a jejich nákladná udržitelnost. - Chybějící personální kapacity v území – nedostatek kvalifikovaných osob pro vznik pracovních pozic – školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog. Nedostatečné kapacity ve vzdělávacím systému na VŠ v regionu pro obory školní psycholog a speciální pedagog.

O – příležitosti	T – Hrozby
<ul style="list-style-type: none">- <u>Spolupráce</u>: diskuse a spolupráce s odborníky - možnost realizace semináře pro aktéry ve vzdělávání s vyšší zátěží socioekonomickými problémy a vyšší mírou neúspěšnosti ve vzdělávání od PAQ Research – interpretace zjištěných dat + plánování akčních kroků, využít spolupráce se IPs Střední článek podpory, podpory projektu MAP. Rozvoj spolupráce s NNO, s OSPOD, Policií ČR apod. (besedy, semináře, setkávání se nad konkrétními tématy v území).- Pedagog a profesní rozvoj: DVPP v oblasti rovných příležitostí - témata jako trauma respektující přístup, nenásilná komunikace, restorativní přístupy ve vzdělávání, aplikace PBIS, vliv socioekonomického znevýhodnění na vzdělávání dítěte...aplikace nových metod a forem výuky, tandemové učení – párování, Blended learning, CLIL, Hejného matematika), rozvoj osobnostně sociální výchovy, práce s nadanými žáky, práce s třídními kolektivy – třídnické hodiny - klima třídy – klima školy, programy primární prevence, supervize, stáže pedagogů - příklady dobré praxe na školách vč. zahraničních.- Finanční podpora žáků se sociálním znevýhodněním a posilování jejich motivace k učení (příspěvek na dopravu, pomůcky, aktivity apod.) – intenzivní podpora ze státních i evropských finančních zdrojů - využití finančních prostředků z OP JAK, IROP, ESF aj. k cíleným aktivitám na podporu rovných příležitostí napříč školami v území, včetně budování bezbariérové přístupnosti na všech školách v území ORP (stále chybí).	<ul style="list-style-type: none">- <u>Systémový trend</u>: aktuální tlak MŠMT na hospodárné slučování škol a zvyšování počtu žáků ve třídách, časová dispozice, přetíženost pedagogů, kdy vzdělávání se dostává na druhé místo před klasickou výchovou v rámci rodiny, zvyšování administrativní zátěže, vyšší nároky na vedení škol a pedagogický leadership, jednotná kritéria hodnocení nerespektující specifické odlišnosti žáků, nebezpečí poklesu celkové úrovně vzdělání - odchod talentovaných žáků, mnoho aktérů s různorodými názory, nedaří se vytvořit propojenou spolupracující síť.- <u>Pedagogický proces-výchovně vzdělávací proces</u>: nedostatečná kvalifikovanost některých asistentů pedagoga, odchod kvalitních pedagogických pracovníků kvůli neúměrně rostoucí zátěži, také z důvodu nerostoucího finančního ohodnocení a poklesu profesní prestiže, nízká úroveň spolupráce s rodičem – nízké rodičovské kompetence, přenášení odpovědnosti na školu (nereálná očekávání rodičů), rostoucí záškoláctví včetně skrytého záškoláctví (omlouvání absence rodiči), syndrom vyhoření u pedagogických pracovníků – nevyužívání nástrojů supervize, intervize.- Problematické zajištění a udržitelnost specializovaných personálních pozic z důvodu jejich nesystémového financování, ukončení pozic – školní psycholog, školní speciální pedagog, sociální pedagog, školní asistent (dotační zdroje jsou účelově a časově omezené).

3. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Dostatečná nabídka vzdělávání, možnosti různých vzdělávacích forem, zvyšující se přirozený zájem o vzdělávání ze strany pracovníků ve vzdělávání, plánování, vedení profesních portfolií, rozvoj a profesní posun u pedagogů, učitelé vytvářejí pozitivní třídní klima podporující učení, poskytující si zpětnou vazbu ohledně vlastní práce, tvorba vlastních výukových pomůcek, využívání moderních didaktických metod, využívání moderních didaktických pomůcek, systémová finanční podpora ze strany ŘO MŠMT – forma projektů Šablon OP JAK. - Fungující žákovské parlamenty ve školách. - Vedení škol – rozvinutý pedagogický leadership ve většině škol v území ORP. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečná pružnost nabídky kvalitních – prakticky specializovaných kurzů DVPP v souvislosti s aktuálními potřebami pro dané téma. Různorodost kvalitativní úrovně poskytovatelů vzdělávání – nejednotný standard, omezená kvalitativní nabídka manažerského vzdělávání vedoucích pracovníků škol. - Překážky pro další vzdělávání – omezené časové kapacity pracovníků ve vzdělávání, vzdělávání je na úkor výuky. Nezájem pedagogů o vzdělávání mimo výuku z důvodu přetížení, administrativní zátěže. - Častý syndrom vyhoření pedagogických pracovníků podpořený přetěžováním množstvím administrativy – ne všude se daří rozvíjet metody pedagogického leadershipu (někteří ředitelé nevěnují dostatečnou pozornost profesnímu růstu pedagogů), pedagogové nevyužívají dostatečně moderních metod rozvíjející soft skills, supervize, mentoring, vzdělávání v tématu psychohygienu a wellbeingu.
O – příležitosti	T – Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - Zavedení pravidelných setkávání pedagogů různých škol dle specializace – sdělování si praktických zkušeností/setkávání mezi pracovníky ve vzdělávání v rámci školy, školského zařízení i v rámci dalšího síťování v ORP, i mimo území ORP. - Využívání dotačních titulů (národní i evropské zdroje) k financování vzdělávání pedagogů, pedagogických týmů, rozvoji spolupráce s rodiči, realizaci projektových aktivit, které pomáhají rozvinout aktivní spolupráci pedagog x žák, peer programy. - Aktivní zapojení v MAP – podpora v projektovém a dotačním řízení škol, aktivní spolupráce s projekty IPs – Střední článek podpory a Kurikulum – využívání podpory a dílčích aktivit nabízených těmito projekty napříč výchovně-vzdělávacím potřebám škol, podpora žákovských parlamentů, prezentace škol a jejich práce na veřejnosti (tisk, média...). 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvyšující se počet žáků se SVP ve školách, prohlubující se různorodost v rámci třídního kolektivu (odlišný mateřský jazyk, podpurná opatření, nadání) a zvyšující se náročnost na diferenciaci výuky a práci s třídním kolektivem. - Problémy v sociální komunikaci mezi vrstevníky, postupná ztráta komunikačních dovedností žáků v důsledku používání sociálních sítí, rozdílná informační gramotnost a schopnost kritického myšlení u dětí, žáků-návaznost na technologický pokrok (kyberšikana apod.), rostoucí vliv influencerů, sociálních sítí na jejich sociální interakce. - Chybějící odborné personální kapacity (školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog ve školách) pro práci s rizikovými a nežádoucími patologickými jevy v třídních kolektivech - učitelé ani vedoucí pracovníci škol nejsou odborně vybaveni pro práci s dětmi s poruchami chování, vyvstává potřeba vzdělávání

	pedagogických pracovníků v tomto směru, stále chybí návaznost řešení absence personálních kapacit na lokální úrovni PF ZČU.
--	---

4. Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Pestré možnosti – široká nabídka aktivit ze strany škol a dalších institucích, funkční spolupráce s ostatními školami v okolí a dalšími institucemi (DDM, sportovní oddíly, hasiči, firmy, knihovny apod.). - Ve většině škol je podporováno kritické myšlení, kreativní myšlení a tvořivost, vedení škol akcentuje strategické myšlení a plánování, ve většině škol je preferována týmová práce, pedagogové podporují seberealizaci a sebehodnocení s důrazem na rozvíjení silných stránek dětí/žáků, rozšiřování projektového způsobu výuky, existují příklady inspirativní praxe: např. propojení s praxí, propojení školy s absolventy, účast žáků na různých soutěžích, pořádání charitativních akcí žáky škol, pořádání jiných akcí školy (např. den otevřených dveří, turnaj apod.). - Aktivizační (interaktivní a inovativní) metody rozvíjí děti/žáky po stránce znalostí, dovedností i postojů. Díky podpoře podnikavosti, iniciativy a kreativity se rozvíjí i ekonomická a finanční gramotnost dětí/žáků. 	<ul style="list-style-type: none"> - Stereotypní přístup některých pedagogů v podpoře podnikavosti a iniciativy, neochota přijímání nových výukových metod, neochota pedagogů měnit zaběhnuté postupy a metody, relativně nízká vzdělanost pedagogů v této oblasti. Časové nároky na učitele při přípravě některých akcí, časová a finanční náročnost realizace některých akcí, chybí aktivní pedagogové s klíčovými kompetencemi-dovednostmi pro rozvoj podnikavosti ve výuce. - Nedostatek finančně dostupných kvalitních nabídek DVPP a vzdělávacích programů v dané oblasti – nabídka akcí a vzdělavatelů je vysoká pro danou oblast, kritéria kvality využití pro pedagogickou praxi jsou mnohonásobně nižší. Nedostatečná znalost/využití/sdílení již existujících programů na podporu podnikavosti a dalších kompetencí. Nedostatečné zaměření na rozvoj klíčových kompetencí - Nezájem ze strany některých žáků, neochota vzdělávat se v této oblasti, která je dána mj. malou informovaností veřejnosti a rodičů o důležitosti podpory v těchto oblastech.
O – příležitosti	T – Hrozby

<ul style="list-style-type: none"> - Zařazení kompetencí k podnikavosti a iniciativě do ŠVP s konkrétními cíli, aktualizace/revize RVP, rozšíření metodické podpory. - <u>Pedagogický proces-výchovně vzdělávací proces</u>: Různá a rozmanitá prostředí ve školách, nově nabízené výukové programy se zaměřením na rozvoj podnikavosti, mezinárodní projekty na podporu podnikavosti, spolupráce základních a mateřských škol, vzájemná podpora, sdílení příkladů dobré praxe, tandemová výuka, rozvoj inovativních metod výuky (vč. inspirace z alternativních pedagogických koncepcí), inspirace z aktivit na středních školách, nabídka vzdělávacích aktivit a DVPP pro pedagogy, rozvoj digitálních technologií pro použití ve výuce. - Podpora žákovských iniciativ: školní parlamenty, podnikatelské inkubátory, <i>spolupráce se soukromým sektorem</i>: zapojení odborníků z praxe, fiktivní firmy a jiné projekty, spolupráce se sociálními partnery. Možnost využití některých dotačních programů zaměřených na podnikavost - neinvestiční finanční zdroje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek stabilní finanční podpory (dotačně a účelově nevázané) pro pořízení a obnovu pomůcek, materiálu, včetně souvisejícího zařízení a vybavení, na podporu nových metod, nedostupnost technického, prostorového zázemí ve školách - chybí investiční prostředky. - <u>Společenské očekávání a trend</u>: Tlak na dosahování co nejlepších výsledků v testech. <i>Rychlé změny ve světě práce</i>: Potřeba neustálého přizpůsobování se měnícím se požadavkům trhu práce, nedostatek příležitostí k realizaci vlastní aktivity žáků, pasivita a nezájem rodičů o spolupráci se školou, nedostatečně rozvinuté kompetence mladých lidí pro uplatnění na trhu práce, neochota přijmout riziko (neschopnost vyhodnocovat a akceptovat přiměřené riziko). - Legislativa/systém - v implementaci RVP nedojde k posílení rozvoje, školy uvedou oblast pojmou jen formálně. Změna priorit státní vzdělávací politiky – zaměření na jiné oblasti (znalosti místo kompetencí). Velké riziko nárůstu nepodnikavých a málo kreativních učitelů ve školách.
---	--

5. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Zájem škol o polytechnické vzdělávání, vyšší a kvalitnější nabídka pro žáky ve většině škol v území ORP (vybavenost, materiální pomůcky, zařazení praktických předmětů do výuky pracovních činností: vaření, odborná praktika ...), zapojení škol do různých soutěží, zaměření na obnovitelné zdroje, ochrana planety, rozvinutá spolupráce se SŠ v regionu, místními firmami. Pedagogové zapojují nové metody do výuky a reagují na změny v technice — integrace do výuky. - Modernizace odborného zázemí škol (učebny dílen, cvičných kuchyněk, polytechniky, aj.) - Efektivní využívání finanční podpory dotačních prostředků MAP (vzdělávací programy pro děti a žáky: Badatel, VěTa, aj.), Šablon OP JAK a dalších. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neochota rodičů zapojit se do některých akcí, menší spolupráce v rodinách, vazba rodina-žák-škola. Klesající manuální zručnost dětí v souvislosti s rostoucím vlivem digitálních technologií, narůstající pohodlnost a nezájem dětí. - <u>Nedostatek kvalifikovaných pedagogů</u>: Nedostatek pedagogů se specializací na technické předměty, skupinová práce, kooperativní učení, praktické vyučování. - <u>Nízká prestiž technických oborů</u>: Společenská prestiž technických oborů je nižší než u některých jiných oborů.

O – příležitosti	T – Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - Další vzdělávání pedagogických pracovníků a rozvíjení zájmu a talentu dětí a žáků vzdělávacími a projektovými aktivitami (např. badatelské kroužky a tvořivé dílny, různé tematické workshopy a jiné školní i mimoškolní aktivity aj.). - <u>Spolupráce, síťování a učící se komunity:</u> Sdílení příkladů dobré praxe mezi školami, využití spolupráce s odbornými středními školami, vzájemné obohacení škol příklady dobré praxe (ze škol, kde se polytechnice více věnují), zapojení rodičů do komunitních aktivit školy: výstavy a soutěže, včetně interaktivních se zaměřením na praxi a zručnost dětí/žáků (např. malování kraslic, vánoční výzdoba, výroba budek pro ptáky, hmyzí domečky apod.). - Pokračovat v modernizaci a zkvalitnění zázemí škol, nejen odborné učebny a vznik tzv. polytechnických koutků, ale i venkovní prostory – úpravy školních zahrad, zahradních dílen, materiální vybavení – využití dotačních výzev EU a národních programů, jiných zdrojů financování. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysoký počet žáků ve třídách a zvyšující se počet žáků se SVP - organizační problémy pro skupinovou výuku a bezpečnost v rámci praktické výuky. - Celospolečenský trend: Rychlý vývoj technologií: Potřeba neustálého se přizpůsobování se novým technologiím. <i>Soutěživé prostředí:</i> Tlak na dosahování co nejlepších výsledků v testech. Měnící se koncepce vzdělávání. - Rozdílná vybavenost škol pro polytechnické vzdělávání - nerovnoměrný přístup k technickému vybavení a kvalitním programům mezi jednotlivými školami, v některých školách stále chybí dostatečné vybavení pro praktické činnosti – omezené prostory, finanční náročnost modernizace a nedostatek dotačních příležitostí.

6. Výchova k udržitelnému rozvoji – zahrnuje EVVO, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Školy aktivně podporují aktivity a projekty na podporu udržitelného rozvoje, EVVO (komunitní aktivity, třídění odpadů, pestrá nabídka mimoškolní a zájmové činnosti pro děti a žáky, funkční spolupráce s NNO, dobré výsledky v soutěžích zaměřených na poznání přírody a v daném tématu, aj.). - Celospolečenský zájem o téma udržitelného rozvoje přirozeně děti/žáky motivuje ke vzdělávání v daném tématu. - Dostatečně velké pozemky škol (školních zahrad) pro venkovní výuku, úpravy a vznik naučných stezek, školních arboret, aj. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Nedostatek pedagogů s kvalitními znalostmi a proškolením EVVO</u> – v oblasti udržitelného rozvoje, nerovnoměrné proškolení osob „Koordinátora EVVO“ – všichni nedisponují specializačním studiem. <i>Tradiční způsoby výuky:</i> někteří pedagogové stále preferují tradiční metody výuky. - <u>Rozdíly mezi školami:</u> Nerovnoměrný přístup k materiálům, vybavení a programům pro výchovu k udržitelnému rozvoji, ve školách není kvalitní, zvládnutý jednotný systém EVVO. - <u>Nedostatek finančních prostředků:</u> Omezené možnosti pro realizaci podpůrných projektů, programů, finanční a časová náročnost dopravy pro venkovské školy – zisk grantů a dotační podpory je v daném tématu složitý a s nízkou mírou úspěšnosti.

O – příležitosti	T – Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - Stanovení koncepce školy v oblasti vzdělávání a výchovy, její rozpracování v ŠVP v návaznosti na EVVO, promítání výsledků plánování do dokumentů a do každodenního života školy - vytvoření dlouhodobého plánu, odpovědná osoba Koordinátora EVVO, vzdělávání pedagogů v daném tématu, sdílení příkladů dobré praxe, šíření metod kolegiálních forem podpory, využívání kvalitních lektorů v území – vzdělávací akce přímo na jednotlivých školách. - Vytváření kulturního a pozitivního interiéru školy, ekologizace provozu školy a školního areálu, pořízení nových pomůcek, vybavení, materiálu, využití finančních zdrojů dotací (národní, evropské, regionální), oslovení/využití sponzorů, podpora ze strany soukromých subjektů (rostoucí zájem veřejnosti o udržitelný rozvoj), více rozvíjet komunitní princip školy (spolupráce s rodiči, spolupráce s místní komunitou – obcí, firmami). - Usilování o formování dobrých vztahů ve třídě i škole jako předpokladu využití aktivních metod výuky v EVVO, usilování o vytváření celkově pozitivního a klidného klimatu a přátelské atmosféry, která formuje osobnost dětí/žáků. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Celospolečenský profil:</u> Šíření dezinformací o klimatických změnách a dalších environmentálních tématech má negativní dopad pro školy – může ovlivnit jejich priority ve vzdělávání (projektová a mimoškolní činnost.) - <u>Ekonomické problémy:</u> Omezené finanční prostředky mohou ztížit realizaci programů pro udržitelný rozvoj. <i>Konsumerismus:</i> Tlak na spotřebu a materiální hodnoty může oslabit motivaci žáka k udržitelnému životnímu stylu. - Nedostatečná kapacita externích organizací v lokálním území podílejících se na kulturním rozvoji dětí a žáků – absence kulturního vyžití v místě bydliště, školy, umocněno dojížděním do spádových škol – riziko potencionální sociální exkluze pro děti/žáky z finančně nestabilních rodin.

7. Mediální gramotnost

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Dítě/žák se dokáže orientovat v textech a mluvených projevech. Dokáže rozlišit podstatné informace od nepodstatných. Dítě/žák zvládne jasnou formulaci myšlenek a jejich zaznamenání (i v předškolním období např. kresbou). - <u>Dostupnost informací a digitální dovednosti:</u> Díky internetu a sociálním sítím mají žáci snadný přístup k širokému a neomezenému množství informací. Mladá generace má přirozenou afinitu k digitálním technologiím, má přirozený zájem o danou tematiku. - <u>Kritické myšlení a kritické čtení:</u> Mediální gramotnost ve školách podporuje rozvoj kritického myšlení, kritického čtení a schopnosti vyhodnocovat informace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dítě/žák často neumí rozpoznat skryté významy, manipulační techniky, nepřesné a zcela neúplné informace atd. (riziko zejména u mladších dětí), dítě/žák často nedovede odlišit pravdivý text nebo výpověď od fabulace nebo subjektivního tvrzení, nepodloženého fakty. - Vysoká míra rizika kyberšikany, online harassmentu a šíření dezinformací, kdy v kombinaci s neodpovídající mírou schopnosti kritického myšlení a kritického čtení dětí a žáků, znalosti rizika zneužití osobních údajů a kybernetické bezpečnosti vede k nežádoucím sociálním interakcím ve třídách. - Více propojovat mediální výchovu (průřezové téma) a digitální kompetence (klíčové kompetence) i v rámci běžné výuky jiných předmětů výuky (např. ČJ a literatura, D, INF). Chybí kvalitní metodický materiál pro výuku

	mediální výchovy. Nedostatečné zaměření na okruhy produktivních činností.
O – příležitosti	T – Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - <u>Vzdělávací systém:</u> Zaměřit se na praktické uplatnění mediální výchovy-výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně, společensky a situačně vhodných sdělení (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, internetové stránky školy). Zajistit koordinátora mediální výchovy z řad pedagogických pracovníků na školách. - <u>Zvýšený zájem veřejnosti:</u> Rostoucí povědomí o důležitosti mediální gramotnosti, využít tento potenciál pro popularizaci tématu a osvětu. - Zapojit se do národních a evropských projektů s cílem získat finanční prostředky na technické a technologické vybavení školy, pomůcek, vybavení podpůrných knihoven a informačních center, vzdělávání pedagogů a programy/aktivity pro žáky, které budou podněcovat vybrané klíčové kompetence, na aktivity podporující propojení teorie a praxe, projekty se zapojením rodiny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné vzdělávání pedagogů v této oblasti, pedagogové se stále nacházejí v různé úrovni digitální propasti, proto převládají různé postoje k mediální gramotnosti a pasivita/neochota některých pedagogů rozvíjet toto téma. - Mediální výchova nemá významnou roli v RVP (s ohledem na zajištění bezpečnosti při práci s IT technikou). - Negativní vliv medií na výuku a práci s dětmi/žáky ve školách: <i>dezinformace</i> vedoucí ke zlehčování problematiky ze strany žáků i jejich rodičů, relativizace pravdy, manipulace, <i>Hate speech</i>: Šíření nenávistných projevů na internetu. <i>Algoritmy sociálních sítí</i>: Ovlivňování obsahu, který uživatelé vidí, vliv influencerů na vzorce chování dětí/žáků – rizikovost u dětí/žáků z nefunkčních rodin. Častá neznalost rodičů prostředí sociálních sítí.

8. Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Podpora a motivace žáka: podpora multikulturality, existence knihoven s cizojazyčnou literaturou, individuální přístup v méně početných jazykových skupinách, diferenciací výuky, využívání moderních technologií, dostupnost zdrojů v cizím jazyce a přirozené využití u dětí/žáků: aplikace, PC hry, videa apod., využívání zahraničních mobilit, čtení v cizím jazyce ve školách, pořádání jazykových soutěží, podpůrné projekty pro výuku jazyka/eTwinning, Erasmus+, Comenius, divadla, knihovny, místy dostupná přítomnost rodilého mluvčího ve výuce. - <u>Dobrá vybavenost škol a zázemí pro výuku:</u> PC, interaktivita, jazykové laboratoře, digitální technologie a digitální nástroje, jako jsou jazykové aplikace, online kurzy a virtuální učebny ve výuce. - <u>Vzdělávání a profesní rozvoj pedagoga:</u> dostupnost finančních zdrojů (národní, evropské) na vzdělávání pedagogů v daném tématu, podpora vedení škol, široká nabídka 	<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogický proces-výchovně vzdělávací proces: Nedostatek kvalifikovaných učitelů: Chybí učitelé s dostatečnou jazykovou vybaveností a znalostí moderních metod výuky. Odchod aprobovaných učitelů za lukrativnějšími pracovními příležitostmi. - Obtížnost výuky cizího jazyka u žáků s SVP, nezájem o předmět všeobecně, nedostatečná podpora ze strany rodiny, povinná volba dvou cizích jazyků u všech žáků. - Výuka ve školách: důraz je často jen na konkrétní jazykové výstupy jednotlivých vzdělávacích činností (mobilita, doučování atd.). Nedostatečná systematická a efektivita DVPP (včetně zapojení výstupů DVPP do výuky, zpětné vazby v souvislosti s jazykovými výstupy žáků a další efektivní sdílení výsledků DVPP). Nízká míra orientace ve volných zdrojích a online zdrojích (spojeno s jistou mírou nedůvěry k těmto zdrojům). Nízká míra spolupráce napříč předmětovými týmy, včetně tvorby a sdílení výukových materiálů

mezinárodních projektů a silná institucionální podpora – shadowing.	(především odborných), nízká míra koordinace a návaznosti výuky na ŠVP (i v rámci mezipředmětových vztahů).
O – příležitosti	T – Hrozby
<ul style="list-style-type: none">- Profesionální růst pedagogů (metoda CLIL, spolupráce s jazykovými centry, přítomnost rodilých mluvčích ve výuce, tandemová výuka).- <u>Aktivity na zvýšení komunikace žáka v cizím jazyce: mezinárodní spolupráce:</u> Výměnné programy a projekty s partnerskými školami v zahraničí, <u>diferenciace tříd dle úrovně žáků.</u> <u>Projektové vyučování:</u> Realizace projektů, které propojují výuku jazyků s jinými předměty a rozvíjejí praktické dovednosti. <u>Digitální technologie:</u> Možnost využívat digitální nástroje, jako jsou jazykové aplikace, online kurzy a virtuální učebny ve výuce. Mimoškolní aktivity: projektové dny, kroužky, divadla, soutěže, doučování apod.- <u>Existující nástroje pro finanční podporu vybavení</u> a vznik odborných učeben, pomůcek, SW, literatury, mimoškolních aktivit pro žáky, společné aktivity s rodiči, zahraniční mobility, profesní rozvoj pedagoga atp. (národní a evropské dotace, např. Erasmus, IROP, OP JAK, Přeshraniční spolupráce, aj.).	<ul style="list-style-type: none">- Rodina – neschopnost pomoci s domácí přípravou, nepřiměřené ambice a očekávání, nezáměr o školní práci.- Snížení kvality žáka a zvyšující se nároky na vzdělanost - narůstající logopedické problémy u žáků, odchod žáků z motivovaných rodin na víceletá gymnázia.- Nedostatek finančních prostředků na realizaci zamýšlených projektů podporujících používání cizího jazyka u dětí/žáků (jazykové programy a výměnné pobyty, rodilý mluvčí ve výuce), včetně technologií a SW vybavení škol - rychlé zastarávání a finanční náročnost obnovy, dotační podpora je v tomto ohledu účelově a časově omezená do roku 2028.

9. Rozvoj českého jazyka u dětí a žáků s jeho nedostatečnou znalostí

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- Podpora na národní úrovni: Posílení jazykové přípravy z 200 hodin na 400 hodin, personální pozice jazykového asistenta pedagoga.- <u>Dostupnost zdrojů a spolupráce vzdělávacích subjektů</u>: Existuje mnoho podpůrných materiálů, učebnic, pracovních listů a online nástrojů pro výuku českého jazyka. Aktivní spolupráce s NPI a projekty IPs – Střední článek podpory a Kurikulum – využívání podpory a dílčích aktivit nabízených těmito projekty pro danou oblast.- <u>Škola</u>: Existuje pestrá nabídka vzdělávání – každá škola se profiluje jinak, má vlastní ŠVP, do vzdělávací práce jsou zařazovány moderní trendy, nové metody a přístupy, zájmové vzdělávání, které následně rovněž podporují děti/žáky s nedostatečnou znalostí českého jazyka. Učitelé se naučili plánovat hodinu v širším kontextu (individuální přístup, diferenciaci), funkční spolupráce škol v oblasti integrace cizinců, probíhající informovanost rodičů o vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.	<ul style="list-style-type: none">- Vysoké počty dětí na třídách (obtížné vzdělávání cizinců, obtížnost úpravy režimu pro děti vyžadující zároveň speciální vzdělávání), nedostatečné kapacity pedagogických pracovníků pro daný počet dětí, některým pedagogům chybí motivace k diferenciaci výuky. <u>Rozdíly mezi školami</u>: Nerovnoměrný přístup k jazykovým kurzům, materiálům a vybavení mezi jednotlivými školami.- Nedostatečné vzdělání pedagogů pro práci s dětmi s nedostatečnou znalostí ČJ, nedostačující prostory, vybavení speciálními pomůckami, kompenzačními pomůckami..., administrativní zátěž – vypracovávání speciálních plánů, plánů pedagogické podpory, přetížení pedagogů – častý syndrom vyhoření.- <u>Nedostatek motivace</u>: U některých žáků chybí dostatečná motivace k učení se češtiny (nechtějí se učit český jazyk), nedostatečné propojení školního a sociálního prostředí, chybí spolupráce rodiny.
O – příležitosti	T – Hrozby
<ul style="list-style-type: none">- <u>Efektivní využití finančních prostředků na podpůrné aktivity a činnosti (dotace národní, evropské, regionální, projekty MAP, IPs, NPI, aj.)</u>: vzdělávání pedagogů a vedení škol v oblasti komunikace s rodiči cizinci, zřízení mobiliáře pomůcek pro výuku dětí s nedostatečnou znalostí ČJ, pozice adaptačních koordinátorů, sdílení příkladů dobré praxe a síťování škol, organizování akcí, které umožní potřebnou osvětu v rámci potřeb dětí, společenských hodnot, nákup specializovaných pomůcek, digitálních pomůcek, atd.- Rozšíření spolupráce s PPP a SPC, včasný monitoring, intenzivní práce již v MŠ. Posílení kompetencí pedagogů (diagnostika, podklady pro podpůrná opatření, vyhledávání a práce s nadanými a talentovanými dětmi s nedostatečnou znalostí ČJ) a jejich finanční ohodnocení za tuto odbornou práci nad rámec běžné mzdy.	<ul style="list-style-type: none">- Předsudky a neinformovanost společnosti vedoucí k negativním postojům vůči cizincům, neadekvátní ekonomická, hodnotová a morální situace ve společnosti.- Nefunkční systémové pojetí – nedostatek vhodných podpůrných programů ve školách, omezené finanční prostředky na podpůrné jazykové programy, náročná administrativa. Nerespektování duševní hygieny dětí (<i>např. děti v MŠ - 12 měsíců až 10 hodin ve školách, velký počet dětí ve třídách - odhlížení od alarmujícího duševního i zdravotního stavu již předškolních dětí</i>).- Přibývající počet žáků cizinců a žáků s OMJ ve školách, chybí podpůrné i odborné personální kapacity v pedagogické sboru pro adaptaci do třídního kolektivu, dochází k narušení klima a soudržnosti třídního kolektivu.

- Standardizace podpůrných personálních pozic a jejich udržitelnost (speciální pedagog, logoped, psycholog, sociální pedagog) v běžném provozu škol.

10. Rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí, mezigenerační soužití

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Školy podporují oblasti vztah k místu, kde děti/žáci žijí, rozvíjí postoje a dovednosti žáka vedoucí k hlubšímu porozumění konkrétnímu, blízkému místu a komunitě a k jeho propojení se světem v rámci školní i mimoškolní činnosti – rozvinutá spolupráce s místními spolky a organizacemi v regionu, spolupráce s NNO – preventivní programy. - Školy podporují rozvoj postojů a hodnot souvisejících s vazbou na místo, s jeho důležitostí pro naplňování potřeb a na vnímání místa jako součást vlastní identity v rámci v rámci školní i mimoškolní činnosti – rozvinutá spolupráce s místními spolky a organizacemi v regionu. - Podpora komunity lidí a jejich vztahů: silné rodinné vazby – společné trávení volného času, místní tradice a historie mohou být silným motivátorem pro rozvoj vztahu k místu, potenciál významných regionálních osobností. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečná kapacita externích organizací v lokálním území podílejících se na kulturním rozvoji dětí a žáků – absence kulturního využití v místě bydliště, školy, umocněno dojížděním do spádových škol. - Rozdílná představa o fungování rodiny a domácnosti, způsob naplňování volného času rodin, rozdílné názory na mezigenerační soužití v rodinách – nejednotnost, určitá názorová různorodost prezentace médií ve společnosti, nesystematičnost má výrazný dopad na rozvoj tématu ve výuce, žáci a rodiče nejsou ochotni naslouchat a spolupracovat. <u>Nezájem rodičů o region</u> – výchovně-vzdělávací proces, odpovědnost je přenášena na školu. - <u>Nízký zájem veřejnosti o řešení environmentálních a sociálních problémů spojených s místem</u>, často chybí pochopení významových rovin místa.
O – příležitosti	T – Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - <u>Formy a možnosti výuky</u>: Sdílení příkladů dobré praxe, šíření metod kolegiálních forem podpory, využívání kvalitních lektorů v území –vzdělávací akce přímo na jednotlivých školách, posílení prezentace školy na veřejnosti, poznávání různých souvislostí místa (exkurze, projekty spojené s místem), ale i na budování zážitků (smyslové, zážitkové hry apod.), využívání digitálních nástrojů a technologií pro prezentaci místní historie a kultury. Využívání výzev Šablon OP JAK pro financování osobnostního a profesního rozvoje pedagogů v daném tématu. - <u>Posílení role komunitní školy</u>: Podpora společných setkávání – iniciování venkovních nebo vnitřních setkávání s rodiči, prarodiči, seniory, sousedy (např. akce ve školách, na zahradách, tvořivé dílny, altány s nápady, výměna zahradních přebyteků a výpěstků apod.). Pečovat společně o krajinu a životní prostředí (např. výsadba stromů, společná obnova remízku, tvorba tůní, čištění studánek, ošetření stromů a další možná opatření ke zlepšení krajiny kolem nás 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvyšující se zátěž pedagogů v oblasti výchovně vzdělávací i administrativní, s tím související nedostatek času na přípravu, organizaci a realizaci potřebných projektů. Nedostatek zájmu pedagogů o nové možnosti a rozvoj v této oblasti. Nedostatek finančních prostředků na realizaci projektů podporujících mezigenerační vztahy, nebo jsou účelově vázány. - Chybějící motivační prvky k zapojení do podpory rozvoje sounáležitosti s místem, kde žijeme a nedostatečné porozumění důležitosti problematiky ze strany rodiny a veřejnosti. - <u>Časové vyčerpání všech zúčastněných aktérů</u>, kteří se podílí na komunitním rozvoji obce/školy, v rodinách převažuje obliba komerčních aktivit na úkor poznávacích – mezigenerační propast a neporozumění. <u>Rychlé tempo životního stylu rodin</u> neumožňuje se zapojit do komunitních aktivit obce, častý dojezd za prací, omezený volný čas.

<p>apod.), pořádání sousedských setkávání a slavností (např. pořádání nekomerčních kulturních akcí, do jejichž přípravy se zapojí i místní lidé, komentované procházky apod.).</p> <p>- Zapojit se do rozhodovacích procesů obcí a měst – rozšíření koncepce projektu „Zdravé město“ na obce v území ORP.</p>	
---	--

11. Wellbeing (duševní zdraví dětí, žáků a pedagogů)

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- Práva dítěte jsou legislativně ukotvena. Ve školách je vymezena role školních metodiků prevence (např. v prevenci školní neúspěšnosti, prevenci sociálně patologických jevů a podpoře při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z jiného kulturního prostředí a se sociálním znevýhodněním, či v péči o vzdělávání nadaných žáků).- Školy podporují individualitu dítěte, spolupracují s rodinami i dalšími potřebnými službami. Školy podporují celostní a individualizovaný přístup k dítěti a rodině. Školská poradenská zařízení (SPC, PPP, SVP) podporují školy po stránce metodické i praktické.- Školy aktivně využívají podpůrných aktivit wellbeingu: vzdělávání pedagogů, sdílení dobré praxe (prevence vyhoření, týmové aktivity, společné plánování a akce školy, vzájemná podpora pedagogů a podpora vedení mezi školami navzájem), aktivity pro děti/žáky: projektové dny, tematická výuka, pravidelné teambuildingy, spec. programy primární prevence, etické dílny atd.	<ul style="list-style-type: none">- <u>Rodina a její role v systému:</u> Problémy v rodinách a rodičovské péči jsou identifikovány pozdě, neexistují systémové mechanismy na podporu rodin s dětmi, kde se objevují počínající a potenciální problémy. Je nedostatek služeb základní pomoci rodinám s dětmi a na podporu rozvoje základních rodičovských dovedností. Problémy duševního zdraví dítěte se spíše přičítají osobě dítěte, méně funkčnosti rodinného systému, chybí posílení odpovědnosti na straně rodiny/dítěte, je nedostatek služeb základní pomoci rodinám s dětmi a na podporu rozvoje základních rodičovských dovedností.- <u>Vzdělávací systém:</u> není definována role škol v rámci duševního zdraví. Školský systém je spíše korektivní a málo podpůrný (ve školách se často nesledují důvody záškoláctví, využívají se hned sankce). Školy nemají kapacitu na individuální podporu dětí.- Chybějící podpůrné odborné personální kapacity (školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog) – vzrůstající procento dětí s potřebou individuální podpory.

O – příležitosti	T – Hrozby
<ul style="list-style-type: none">- Edukace pro školy v přístupu k individualitě dítěte, prevenci v oblasti duševního zdraví vč. rozpoznání symptomů duševního onemocnění, respektující přístup, vyhodnocování potřeb dítěte, systémová podpora pedagogů a zavedení supervize ve školách.- Dostupnost kvalitních programů a vzdělávání podporující duševní zdraví žáka i pedagoga, spolupráce s neziskovým sektorem (vytvoření metodiky spolupráce škol– využívání dotačních příležitostí a zdrojů financování (národní a evropské zdroje), zavedení supervize ve školských zařízeních.- Systémové zavádění personálních pozic: psycholog, sociální pedagog jako podpůrný prvek ve školách, rozvoj ŠPP.	<ul style="list-style-type: none">- Narůstající psychické obtíže, problémy duševního zdraví dětí a žáků ve školách, neschopnost vyrovnat se s běžnými stresovými záležitostmi (psychicky křehká generace), negativní vliv sociálních sítí na duševní zdraví, nerovnováha mezi off-line a on-line světem. Ovlivňování žáků ze strany médií (nevhodné vzory, výzvy, často i zdraví nebezpečné).- Kumulace funkcí pedagogů, administrativní přetíženost, nedostatek času pro sebepečí, sebevzdělávání, sebereflexi, malé využití preventivních nástrojů psychohygieny pedagogických týmů: mentoring, supervize. Není snížena přímá vyučovací povinnost školním metodikům prevence.- <u>Vzdělávací systém a vysoká finanční náročnost podpory</u> - chybějící kapacity odborníků (psycholog, sociální pedagog, speciální pedagog) – v menších školách jsou podpůrné služby zcela finančně nedostupné – riziko sociální nerovnosti, omezené nebo účelově vázané finanční zdroje na podpůrné vzdělávání pedagogů, dětí a žáků, podpůrné a preventivní programy, práci s rodinou: ukončení dotačních titulů – programové období do roku 2028, snížení příspěvku na tyto aktivity z jiných zdrojů - FKSP, omezené finanční prostředky mohou následně ztížit realizaci a další rozvoj programů na podporu duševního zdraví ve školách.

Schválil Řídicí výbor MAP jako aktuální platnou verzi č. 1.0, XII. 2024.

V Rokycanech dne 18.12.2024

.....
Ing. Tomáš Hůlka, předseda Řídicího výboru MAP IV.